

SOSYAL SAĞLIK DERGİSİ

Makale Türü	Eylül 2025	Cilt	Sayı
Derleme	Başvuru Tarihi: 10.01.2025 Kabul Tarihi: 27.03.2025	5	2

21. YÜZYILIN İLK ÇEYREĞİNDE SOSYAL HİZMETTE DÖNÜŞÜM VE TRENDLER

Mehmethan UYSAL¹

Öz

21. yüzyılın ilk çeyreğinde sosyal hizmet disiplininde yaşanan dönüşümleri ve eğilimleri ele alan bu çalışma, sosyal hizmetin güncel toplumsal sorunlara yanıt verebilme kapasitesini artırmayı amaçlayan bir çerçeve sunmaktadır. Dijital teknolojilerin sosyal hizmet uygulamalarına entegrasyonu, küreselleşme ve çok kültürlülük yaklaşımlarının disiplin üzerindeki etkileri, iklim kriziyle mücadelede yeşil sosyal hizmetin önemi ve sağlık ile sosyal hizmetin kesişim noktaları, çalışmanın ana inceleme konularını oluşturmaktadır. Buna ek olarak ekonomik eşitsizliklerin sosyal hizmet üzerindeki yansımaları ve sosyal hizmet disiplinin bu eşitsizliklerin çözümüne yönelik rolü ele alınmıştır. Çalışma, sosyal hizmetin hem teori hem de uygulama boyutlarında yaşanan değişim ve gelişmeleri değerlendirerek sosyal çalışmacıların ve akademisyenlerin karşılaştıkları zorluklara dair pratik ve yenilikçi çözüm önerileri sunmaktadır. Yerel ve küresel ölçekte sosyal hizmetin dinamiklerini anlama sürecine ışık tutan bu analiz, disiplinin gelecekteki yönelimine dair önemli ipuçları sağlayarak politika yapıcılara, akademisyenlere ve sahadaki meslek elemanlarına yol gösterici olmayı hedeflemektedir. Sosyal hizmet disiplininin mevcut ve potansiyel katkılarını yeniden değerlendiren bu çalışma, sosyal hizmetin toplumsal sorunlara yönelik yeni eğilim ve trendlerle uyumlu bir şekilde rolünü güçlendirmeye katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, Küreselleşme, Dijital Uçurum, Sosyal Hizmet

TRANSFORMATION AND TRENDS IN SOCIAL WORK IN THE FIRST QUARTER OF THE 21ST CENTURY

Abstract

This study examines the transformations and trends in the discipline of social work during the first quarter of the 21st century, providing a framework aimed at enhancing the capacity of social work to respond to contemporary social issues. The main topics of analysis include the integration of digital technologies into social work practices, the impact of globalization and multicultural approaches on the discipline, the significance of green social work in addressing the climate crisis, and the intersections of health and social work. Additionally, the study explores the repercussions of economic inequalities on social work and the role of the discipline in mitigating these disparities. By evaluating the changes and developments in both theoretical and practical dimensions of social work, the study offers practical and innovative solutions to the challenges faced by social workers and academics. This analysis sheds light on the process of understanding the dynamics of social work on both local and global scales, providing key insights into the future direction of the discipline. Aiming to guide policymakers, academics, and practitioners in the field, this study reassesses the current and potential contributions of social work, contributing to the strengthening of its role in addressing emerging social issues and aligning with new trends and tendencies.

Keyword: Digitalization, Globalization, Digital Divide, Digital Social Work

¹ Doktora Öğrencisi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, mehmethanuysal@gmail.com, 0000-0002-5248-4663

Giriş

21. yüzyılın ilk yirmi beş yıllık kesitinde sosyal hizmet; teknolojik ilerlemeler, demografik değişiklikler ve toplumsal ihtiyaçların evrimiyle birlikte kayda değer değişimlere uğramıştır (Santos, Mendes, Oliveira ve Lopes, 2024). Küreselleşme ve dijitalleşmenin getirdiği yeniliklerle, geleneksel sosyal hizmet uygulamaları modern müdahale yaklaşımlarıyla zenginleşmektedir (Birinci, 2023). Bu dönüşüm, sosyal çalışanların görev tanımlarını yeniden şekillendirirken, hizmet sunumunda da önemli değişikliklere neden olmuştur. Özellikle bilgi ve iletişim teknolojilerindeki hızlı gelişmeler, sosyal hizmet uygulamalarına entegre edilerek hizmet sunumunda erişilebilirlik ve etkinliği artırmıştır. Bu doğrultuda; çevrimiçi danışmanlık, tele-sosyal hizmet, mobil uygulamalar ve sosyal medya gibi dijital araçlar sosyal çalışanların müdahale repertuvarına yeni boyutlar kazandırmıştır (Gencer ve Aktan, 2021).

21. yüzyılın sosyal dinamikleriyle birlikte, sosyal hizmetin temel ilkeleri ve değerleri de önemli bir dönüşüm sürecinden geçmektedir. Sosyal adalet, insan hakları ve öz saygılık ilkeleri, dijital çağın getirdiği yeni koşullarda farklı anlamlar kazanmaktadır. Teknolojik gelişmelerin hız kazandığı günümüzde, dijital haklar ve siber güvenlik konuları sosyal hizmet uygulamalarının önemli bir parçası haline gelmiştir (Uysal ve Köroğlu, 2024). Küreselleşmenin etkisiyle artan toplumsal çeşitlilik, sosyal çalışanların kültürel yeterliliklerini geliştirmelerini ve çok yönlü yaklaşımlar benimsemelerini gerektirmektedir. Bu kapsamlı değişim, 21. yüzyılın ilk çeyreğinde sosyal hizmetin sadece uygulama yöntemlerini etkilemekle kalmayıp aynı zamanda mesleki anlayışını da derinden etkilemektedir (Uzunaslan ve Çifci, 2019).

Dijital Sosyal Hizmet: Yeni Teknolojilerle Dönüşüm

Dijital sosyal hizmet; teknolojinin sosyal hizmete bir uyarlaması olmanın ötesinde, sosyal hizmet disiplininin köklü değerlerini dijital çağın gereklilikleriyle bir araya getiren ve yeniden anlamlandıran bir alan olarak gelişmektedir. Bu kavram, teknolojinin sunduğu olanakların toplumsal refahın artırılmasında yenilikçi yollarla kullanılmasını temsil etmektedir. Özellikle kırsal bölgelerde veya kriz dönemlerinde dijital sosyal hizmetin erişim kapasitesini artırdığı gözlemlenmektedir (Litchfield, Shukla ve Greenfield, 2021). Örneğin, yapay zekâ destekli değerlendirme araçları ve ileri veri analitiği, toplumsal ihtiyaçların daha hızlı ve etkili bir şekilde tespit edilmesine imkân tanımaktadır (Fernando ve Ranasinghe, 2023). Bu tür araçlar, sosyal çalışanların müdahale yöntemlerini çeşitlendirirken aynı zamanda veri odaklı karar alma süreçlerine de katkı sağlamaktadır.

Dijital sosyal hizmetin dönüşümü, beraberinde çeşitli riskler ve zorlukları da getirmektedir. Bu çerçevede dijital uçurum kavramı; bireyler ve topluluklar arasındaki teknolojiye erişim, kullanım becerileri ve dijital okuryazarlık düzeylerindeki eşitsizlikleri ifade etmektedir (Afzal, Khan, Daud, Ahmad ve Butt, 2023). Dijital uçurum, dijital sosyal hizmetin evrensel bir araç olarak benimsenmesini engelleyen temel faktörlerden biri olarak değerlendirilmektedir. Özellikle dezavantajlı gruplar, teknolojiye erişim konusunda önemli kısıtlamalarla karşı karşıya kalmakta ve bu durum, dijital sosyal hizmetin potansiyel faydalarını sınırlamaktadır. Bu

engeller, kırsal alanlarda ve düşük gelirli bölgelerde yaşayan bireyler için daha belirgin bir hale gelmektedir (Sanders ve Scanlon, 2021).

Dijital uçurumun yanı sıra, dijital sosyal hizmet uygulamaları; veri gizliliği, etik sorumluluklar ve teknolojiye aşırı bağımlılık gibi çeşitli zorluklarla karşı karşıya kalmaktadır. Bu unsurlar, dijital sosyal hizmetin güvenilirliğini ve etkinliğini doğrudan etkileyen kritik faktörler olarak öne çıkmaktadır (Günel, 2021). Özellikle etik sorumluluklar, dijital araçların kullanımında hizmet faydalanıcılarının haklarını ve mahremiyetini gözetmeyi zorunlu kılmaktadır. Bununla birlikte dijital okuryazarlık eksikliği, teknik altyapı sorunları ve sosyal çalışanların dijital beceri eksiklikleri, dijital sosyal hizmet uygulamalarının yaygınlaşmasını engelleyen temel sorunlar arasında yer almaktadır (Mishna, Milne, Bogo ve Pereira, 2021).

Küreselleşme ve Çok Kültürlü Yaklaşımlar

21. yüzyılın ilk çeyreği, küreselleşmenin ekonomik ve politik boyutlarının yanı sıra toplumsal dinamikler üzerinde de dönüştürücü etkiler oluşturduğu bir dönem olmuştur. Küresel ölçekte artan göç hareketleri, kentleşme, teknolojik ilerlemeler ve iklim değişikliği gibi faktörler, sosyal hizmet disiplininin teorik ve pratik temellerini yeniden biçimlendirmiştir. Özellikle zorunlu göç hareketlerinin yaygınlaşması, göçmen ve mülteci toplulukların barınma, istihdam, eğitim ve sağlık hizmetlerine erişimde ciddi engellerle karşılaşmasına yol açmıştır. Silahlı çatışmalar, ekolojik krizler, ekonomik eşitsizlikler ve siyasi baskılar nedeniyle dünya genelinde milyonlarca insan göç etmek zorunda kalırken, bu süreç sosyal çalışanların müdahale alanlarını genişletmiş ve daha kapsayıcı hizmet modellerine yönelmelerini zorunlu kılmıştır (Abel, Brottrager, Cuaresma ve Muttarak, 2019).

Sosyal çalışanlar, göçmen ve mültecilerle çalışırken bireysel ve toplumsal düzeyde kapsamlı destek mekanizmaları oluşturma sorumluluğu taşımaktadır. Barınma, sağlık hizmetleri, istihdam, eğitim ve sosyal güvenlik gibi alanlarda eşitsizlikleri azaltmaya yönelik politikalar geliştirilmesi, sosyal hizmetin temel hedeflerinden biri hâline gelmiştir. Bununla birlikte kültürel duyarlılığı gözetilen hizmet sunumu büyük bir önem kazanmıştır. Farklı etnik, dini ve kültürel arka planlara sahip bireylerle çalışırken, dil bariyerleri, hukuki statü belirsizlikleri ve ayrımcılık gibi faktörler, sosyal çalışanların karşılaştığı başlıca zorluklar arasında yer almaktadır (Karkin ve Kara, 2023). Kültürel açıdan uygun hizmet modelleri geliştirmek, sosyal çalışanların mesleki sorumluluklarını yerine getirirken en çok dikkat etmeleri gereken hususlardan biri olmuştur. Bu doğrultuda, travma odaklı terapi, topluluk temelli destek programları ve sosyal uyum projeleri, mülteci ve göçmen toplulukların topluma entegrasyonunda sıklıkla başvurulan yaklaşımlar arasında yer almaktadır (Ramos, 2023).

Ancak küreselleşme, yalnızca göç hareketleri ile sınırlı kalmayıp aynı zamanda iletişim teknolojilerinin yaygınlaşması ve dijitalleşmenin hız kazanmasıyla da sosyal hizmet uygulamalarını dönüştürmüştür. Dijitalleşmenin küreselleşmenin bir sonucu olarak gelişmesi, sosyal çalışanların hizmet sunum biçimlerini yeniden ele almasını zorunlu kılmıştır. Özellikle yeni kamu yönetimi anlayışı çerçevesinde e-devlet sistemleri, dijital danışmanlık hizmetleri, çevrim içi terapi platformları ve yapay zeka destekli sosyal hizmet uygulamaları, geleneksel

hizmet sunum modellerine alternatif olarak gelişmeye başlamıştır (Özkan, Arıcı ve Artan, 2023). Uzaktan erişimli psikososyal destek programları, sanal danışmanlık hizmetleri ve mobil uygulamalar aracılığıyla sunulan sosyal hizmetler, özellikle göçmen ve mülteciler gibi hassas gruplara erişimde önemli fırsatlar oluşturmaktadır. Dijital platformlar, sosyal çalışanların daha geniş kitlelere ulaşmasını sağlarken eş zamanlı olarak etik, gizlilik ve veri güvenliği gibi konular etrafında yeni tartışmaları da beraberinde getirmektedir.

Küreselleşmenin etkisiyle, sosyal hizmet politikalarının ulusal sınırları aşan bir yapıya bürünmesi kaçınılmaz hâle gelmiştir. Yoksulluk, çevresel adaletsizlik, insan hakları ihlalleri ve mülteci krizleri gibi sorunlar, artık yalnızca yerel değil, küresel boyutta ele alınmakta ve sosyal çalışanların uluslararası iş birliklerine yönelmektedir. Uluslararası sosyal politika forumları, sivil toplum kuruluşları ve akademik çalışmalar, sosyal hizmetin küresel ölçekte daha fazla dayanışma ve iş birliği gerektiren bir alan hâline gelmesine katkıda bulunmaktadır (Güldalı ve Buz, 2021). Uluslararası düzeyde yayımlanan sosyal politika bildirgeleri ve insan hakları sözleşmeleri, sosyal hizmetin küresel sorunlara yönelik çözüm üretme süreçlerinde önemli bir yol gösterici işlev üstlenmektedir. Aynı zamanda, Birleşmiş Milletler (BM), Uluslararası Sosyal Hizmet Federasyonu (IFSW) ve Avrupa Sosyal Hizmet Araştırmaları Ağı (ESWRA) gibi kuruluşlar, sosyal çalışanların uluslararası iş birlikleri geliştirmesi ve küresel sosyal politikaların oluşturulmasına katkıda bulunmasını teşvik etmektedir (Akbaş, 2019).

Bunun yanı sıra, küreselleşmenin getirdiği toplumsal değişimler, çok kültürlü toplumların oluşumunu hızlandırmış ve sosyal hizmet uygulamalarını etik açıdan daha karmaşık hâle getirmiştir. Farklı kültürel, dini ve etnik kimliklere sahip bireylere hizmet sunulurken karşılaşılan en büyük zorluklardan biri, mesleki tarafsızlığın korunması ve ayrımcılıkla mücadele edilmesidir (Gazzola ve Malloy, 2006). Sosyal çalışanlar, hizmet sundukları bireylerin kültürel kimliklerini dikkate alarak onlara saygılı bir yaklaşım benimsemekle yükümlü hale getirmiştir. Ancak kültürel normlar ve etik ilkeler arasındaki çatışmalar, sosyal hizmet uygulamalarında hassas dengeler gözetilmesini gerektirmektedir. Özellikle bireysel haklar ile toplumsal değerler arasındaki dengeyi sağlama gerekliliği, sosyal çalışanlar çok kültürlü yaklaşımlar geliştirmesini kaçınılmaz kılmıştır (Kan ve Köroğlu, 2022).

Küreselleşmenin sosyal hizmet üzerindeki etkileri değerlendirildiğinde, bu sürecin yalnızca sınırları aşan göç hareketleriyle sınırlı kalmayıp iletişim teknolojileri ve dijitalleşme aracılığıyla hizmet sunum biçimlerini köklü bir şekilde dönüştürdüğü görülmektedir. Dijitalleşme, küreselleşmenin en belirgin sonuçlarından biri olarak ortaya çıkarken sosyal hizmetin hem erişilebilirliğini artırmış hem de meslek elemanlarına yeni fırsatlar sunmuştur. Yeni kamu yönetimi anlayışı çerçevesinde dijitalleşmeye yönelik eğilimler, sosyal hizmet politikalarının oluşturulmasında belirleyici bir unsur hâline gelmiştir. E-devlet sistemleri, çevrim içi danışmanlık ve terapi hizmetleri, mobil uygulamalar aracılığıyla sunulan sosyal destek mekanizmaları, sosyal çalışanların birey ve topluluklarla etkileşimini büyük ölçüde değiştirmiştir. Özellikle göçmenler, mülteciler ve dezavantajlı gruplar gibi sosyal hizmetlere erişimde yapısal engellerle karşılaşan kesimler için dijital platformlar, hizmetlerin daha geniş bir çerçevede sunulmasına olanak tanımaktadır. Ancak bu dönüşüm, sosyal hizmetin niteliği

açısından yeni etik tartışmaları da beraberinde getirmiştir. Veri güvenliği, mahremiyet ve dijital etik gibi konular, sosyal çalışanların mesleki uygulamalarını belirleyen temel unsurlar hâline gelmiştir.

Bununla birlikte, küreselleşmenin getirdiği toplumsal değişimler, sosyal hizmet disiplininde çok kültürlü yaklaşımların daha fazla benimsenmesini ve mesleki tarafsızlığın korunmasını gerektirmektedir. Kültürel duyarlılık, sosyal hizmetin temel ilkelerinden biri olarak kabul edilse de farklı etnik, dini ve kültürel kimliklere sahip bireylere hizmet sunarken ortaya çıkan etik ikilemler, sosyal çalışanların karşılaştığı en büyük zorluklardan biri olmaya devam etmektedir. Kültürel normlar ile evrensel insan hakları arasında bir denge kurma gerekliliği, sosyal hizmet politikalarının belirlenmesinde giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Sosyal hizmetin uluslararası ölçekte dayanışma ve iş birliği gerektiren bir disiplin hâline gelmesi, sosyal politikaların yalnızca ulusal çerçevede değil, küresel perspektiften ele alınmasını zorunlu kılmaktadır. Birleşmiş Milletler (BM), Uluslararası Sosyal Hizmet Federasyonu (IFSW) ve Avrupa Sosyal Hizmet Araştırmaları Ağı (ESWRA) gibi kuruluşlar, sosyal çalışanların küresel sorunlara yönelik daha bütüncül yaklaşımlar geliştirmesi için önemli fırsatlar sunmaktadır.

Geleceğe yönelik projeksiyonlar incelendiğinde, sosyal hizmet disiplininin dijitalleşme, uluslararası iş birlikleri ve kültürel duyarlılığı merkeze alan yaklaşımlar etrafında evrilmeye devam edeceği öngörülmektedir. Dijital platformların gelişimi, sosyal hizmetin daha geniş bir kitleye ulaştırılmasını sağlarken, yapay zekâ destekli uygulamalar ve veri analitiği gibi teknolojiler, sosyal çalışanların karar alma süreçlerini güçlendirecektir. Bununla birlikte, etik ilkeler çerçevesinde dijital hizmetlerin düzenlenmesi, sosyal hizmette yeni politikaların ve hukuki çerçevelerin oluşturulmasını gerektirecektir. Küresel ölçekte artan sosyal problemler karşısında, sosyal çalışanlar sadece yerel ölçekte sınırlı kalmayıp uluslararası düzeyde de etkin ve sürdürülebilir çözümler üretme sorumluluğu taşımaktadır. Bu nedenle, sosyal çalışanların küreselleşme dinamiklerini dikkate alarak sürekli olarak mesleki bilgi ve becerilerini güncellemeleri, disiplinin gelecekteki gelişiminde kritik bir rol oynayacaktır.

İklim Krizi ve Yeşil Sosyal Hizmet

21. yüzyılın ilk çeyreği, küresel iklim krizinin etkilerinin derinleştiği ve bu krize karşı mücadelede sosyal hizmet disiplininin artan bir sorumluluk üstlendiği bir dönem olmuştur. Geleneksel olarak bireylerin ve toplulukların refahını artırmayı amaçlayan sosyal hizmet, çevresel faktörlerin toplumsal eşitsizlikleri nasıl derinleştirdiğini artık göz ardı edemez hale gelmiştir. Bu bağlamda yeşil sosyal hizmet, çevresel sürdürülebilirliği, ekolojik adaleti ve iklim kriziyle mücadeleyi sosyal hizmet uygulamalarının merkezine yerleştiren yenilikçi bir paradigma olarak öne çıkmaktadır (Dominelli, 2012; Ife, 2013).

Yeşil sosyal hizmetin temel amacı, iklim değişikliği ve ekolojik bozulmanın özellikle kırılgan topluluklar üzerindeki olumsuz etkilerini en aza indirmek, çevresel adaleti teşvik etmek ve sürdürülebilir bir sosyal hizmet pratiği geliştirmektir. Bu kapsamda sosyal hizmet uzmanları, çevresel politikaların oluşturulmasında savunuculuk yapmakta, toplulukları ekolojik bilinçlendirme çalışmalarıyla güçlendirmekte ve yalnızca afet sonrası iyileştirme süreçlerinde

değil, aynı zamanda afet öncesi risk azaltma stratejilerinin geliştirilmesinde de aktif rol almaktadır (Boetto, Moorhead ve Bell, 2014). Özellikle Dominelli (2012)'nin Green Social Work çalışması, yeşil sosyal hizmetin temel prensiplerini ortaya koyan öncü bir eser olarak değerlendirilmektedir. Dominelli, sosyal hizmetin yalnızca insan refahına odaklanmakla kalmayıp, doğal çevrenin korunmasını da sosyal adaletin ayrılmaz bir parçası olarak ele alması gerektiğini vurgulamaktadır.

İklim krizinin etkileri küresel düzeyde hissedilmekle birlikte en büyük zararı marjinalleşmiş ve dezavantajlı gruplar görmektedir. Kuraklık, seller, fırtınalar ve aşırı sıcaklık gibi iklim değişikliğine bağlı olaylar; düşük gelirli toplulukların yaşam koşullarını doğrudan tehdit etmektedir (IPCC, 2022). Sosyal çalışmacılar; bu süreçte afet yönetimi, dayanıklılık artırma ve iklim göçmenlerine yönelik sosyal hizmetlerin geliştirilmesi gibi alanlarda kritik roller üstlenmektedir. Geleneksel olarak afet sonrası iyileştirme çalışmalarına odaklanan sosyal hizmet disiplini, günümüzde afet öncesi risk azaltma, iklim değişikliğine uyum ve krizlere karşı toplumsal dayanıklılığı artırma gibi önleyici yaklaşımları da benimsemektedir (Özçelik, 2020).

Özellikle iklim değişikliğinin yol açtığı zorunlu göçler, sosyal hizmette yeni bir uzmanlık sahası doğurmuştur. İklim göçmenleri, fiziksel yer değiştirmenin yanı sıra sosyal dışlanma, ekonomik güvencesizlik ve hukuki belirsizliklerle de karşı karşıya kalmaktadır (Topgül ve Beytaş, 2022). Sosyal çalışmacılar, bu bireylerin temel hizmetlere erişimini kolaylaştırmak, sosyal uyum süreçlerini desteklemek ve hukuki haklarını savunmak gibi görevleri üstlenmektedir. Dolayısıyla yeşil sosyal hizmet, ekolojik adalet perspektifiyle hareket ederek iklim göçmenlerine yönelik sürdürülebilir politika önerileri geliştirilmesini teşvik etmektedir (Breen, Greig ve Wu, 2023).

Çevresel adalet kavramı, sosyal hizmet disiplini içinde giderek daha fazla ilgi gören bir alan haline gelmiştir. Çevresel adalet, doğal kaynakların ve ekolojik zararın eşit bir şekilde paylaşılmasını ve çevresel sorunlardan en fazla etkilenen dezavantajlı toplulukların haklarının korunmasını amaçlamaktadır (Pellow, 2017). Sanayileşmenin yol açtığı çevresel tahribatın özellikle düşük gelirli bölgelerde daha yoğun yaşanması, sosyal hizmetin bu alandaki sorumluluğunu artırmaktadır (Dominelli, 2013). Örneğin, hava kirliliği, su kaynaklarının kirlenmesi ve yeşil alan eksikliği gibi çevresel faktörler, yalnızca ekosistemi değil, aynı zamanda toplumsal eşitsizlikleri de derinleştirmektedir (Güzel ve Buz, 2019). Sosyal çalışmacılar; bu süreçte topluluk temelli çevre projeleri geliştirerek, savunuculuk faaliyetleri yürüterek ve politika yapıcılara rehberlik ederek ekolojik adaletin sağlanmasına katkıda bulunmaktadır.

Hülasa, iklim krizi ve çevresel bozulma, sosyal hizmetin temel ilkelerinin yeniden değerlendirilmesini zorunlu kılmıştır. Yeşil sosyal hizmet, sosyal adalet ve çevresel sürdürülebilirliği bütüncül bir yaklaşımla birleştirerek bireylerin ve toplulukların ekolojik farkındalığını artırmayı amaçlamaktadır. 21. yüzyıl sosyal hizmet pratiğinin ayrılmaz bir parçası haline gelen bu yaklaşım, iklim krizinin en kırılgan gruplar üzerindeki etkilerini hafifletmeyi, çevresel adalet mücadelelerine aktif katılımı teşvik etmeyi ve ekolojik sürdürülebilirliği desteklemeyi hedeflemektedir. Sosyal çalışmacılar, ekososyal adalet perspektifini

benimseyerek çevresel eşitsizlikleri azaltmaya yönelik daha etkili ve sürdürülebilir müdahaleler geliştirmeye devam etmektedir.

Sağlık ve Sosyal Hizmetin Kesişim Noktaları

COVID-19 pandemisi, sağlık ve sosyal hizmet sistemlerinin karşılıklı bağımlılığını ve kesişim noktalarını açık bir şekilde gözler önüne sermiştir. Bu süreçte sosyal çalışmacılar, bireylerin ve ailelerin yalnızca sağlık gereksinimlerini karşılamada değil aynı zamanda ekonomik, sosyal ve psikososyal ihtiyaçlarını desteklemede de çok boyutlu bir rol üstlenmiştir (Örk, Özkul ve Akçay, 2021). Sosyal hizmet uygulamaları, sağlık hizmetleriyle daha entegre hale gelerek toplumun kırılgan gruplarına erişim sağlama, temel ihtiyaçların karşılanmasını koordine etme, uzaktan danışmanlık hizmetleri sunma ve kriz müdahalesi gerçekleştirme gibi alanlarda hayati işlevler yerine getirmiştir (Tadic, Ashcroft, Brown ve Dahrouge, 2020). Özellikle tele-sağlık uygulamaları ve çevrimiçi destek grupları, pandemi döneminde sosyal hizmetin yenilikçi araçları olarak ön plana çıkmış ve bu araçlar sosyal hizmet disiplininin dijital dönüşüm süreçlerine önemli katkılar sağlamıştır. Bu tür uygulamalar, sosyal çalışmacıların sağlık sistemleriyle daha yakın bir iş birliği içinde çalışmasına olanak tanımış ve pandemiyle mücadelede kritik bir rol üstlenmiştir (Gbadamosi ve Ajewumi, 2024).

Son yıllarda zihinsel sağlık hizmetlerinde sosyal hizmetin rolü genişlemiş, teknoloji ve yenilikçi yaklaşımların entegrasyonu bu süreci hızlandırmıştır. Dijital terapi platformları ve mobil uygulamalar, bireylerin ruh sağlığı desteğine erişimini kolaylaştırarak hizmet kapsamını genişletmiştir (Stoumpos, Kitsios ve Talias, 2023). Bu yenilikler, özellikle erişim engellerini azaltma ve hizmetleri bireylerin ihtiyaçlarına göre uyarlama açısından önemli bir katkı sunmaktadır. Aynı zamanda, toplumsal farkındalığın artışı, zihinsel sağlığı destekleyen toplum tabanlı programların gelişimini teşvik etmiştir. Sosyal çalışmacılar, travma sonrası stres bozukluğu, depresyon ve kaygı gibi sorunlarda birey merkezli yaklaşımlar kullanarak bireylerin ruh sağlığıyla baş etme kapasitelerini artırmayı hedeflemektedir (Lofti ve Başçılar, 2017). Teknolojik araçlarla desteklenen bu yaklaşımlar hem birey hem de topluluk düzeyinde etkili sonuçlar doğurmaktadır.

Dünya genelinde yaşanan nüfus ve kronik hastalıkların artışı, sosyal hizmetin bu alanlarda yenilikçi yaklaşımlar geliştirmesini zorunlu kılmıştır. Yaşlı bireylerin yaşam kalitesini artırmaya yönelik evde bakım hizmetleri ve toplum temelli destek programları giderek yaygınlaşmıştır (Sun ve Li, 2023). Bu hizmetler, fiziksel ihtiyaçların karşılanmasının yanı sıra psikososyal refahın da desteklenmesini hedeflemektedir. Sosyal çalışmacılar, yaşanan bireylerin yalnızlık ve sosyal izolasyon gibi sorunlarına çözüm sunmak için teknolojiyi de içeren çok boyutlu müdahaleler geliştirmiştir. Benzer şekilde kronik hastalıklarla yaşayan bireyler için sosyal hizmet, bakım yönetimi, aile desteği ve sağlık okuryazarlığı programlarının uygulanmasında önemli bir rol üstlenmektedir (Kalaycı ve Erkoç, 2023). Bu yaklaşımlar, bireylerin sağlıkla ilgili karar alma süreçlerinde aktif katılımını teşvik etmektedir.

Ekonomik Eşitsizlik ve Sosyal Hizmet

21. yüzyılın ilk çeyreği, küresel ekonominin ve toplumsal dinamiklerin radikal biçimde değiştiği bir dönemi ifade etmektedir. Küreselleşme, dijitalleşme ve neoliberal politikaların etkisiyle ekonomik eşitsizlikler derinleşmiş; bu eşitsizlikler, bireyler ve topluluklar üzerindeki ekonomik ve sosyal yükleri artırmıştır (Özçelik, 2013). Sosyal hizmet disiplini, bu dönüşüm sürecinde hem bireysel düzeyde hem de yapısal düzeyde yenilikçi müdahaleler geliştirerek eşitsizliklerle mücadelede kritik bir rol oynamıştır. Bu mücadele, sosyal hizmetin odak noktalarından biri olan yoksulluğun yanı sıra işsizlik ve toplumsal dışlanma gibi diğer eşitsizlik biçimlerini de kapsamaktadır (Saar-Heiman, Nahari ve Krumer-Nevo, 2023).

Ekonomik eşitsizliğin en çarpıcı sonuçlarından biri olan yoksulluk, sosyal çalışanların mikro, mezzo ve makro düzeyde geliştirdiği çok yönlü müdahaleleri belirleyen bir sorun olarak öne çıkmıştır (Ugwoji, 2022). Meslek elemanları, bireylerin temel ihtiyaçlarını karşılamalarına destek olurken, sosyal katılım ve ekonomik fırsatlara erişimlerini artırmak amacıyla çeşitli programlar uygulamaktadır. Bu süreçte, dayanışma ekonomisi ve sosyal girişimcilik gibi alternatif ekonomik modeller, bireylerin ve toplulukların güçlendirilmesinde önemli bir rol üstlenmiştir (Ojong, 2023). Bunun yanı sıra, işsizlik bu dönemde yalnızca ekonomik bir sorun olmaktan çıkarak stres, depresyon ve toplumsal dışlanma gibi psiko-sosyal etkileriyle karmaşık bir olgu haline gelmiştir. Sosyal çalışanlar, bireylerin yeniden istihdam edilebilirliklerini artırmaya yönelik mesleki rehberlik ve beceri geliştirme programları düzenlemiş, destek grupları oluşturmuş ve toplumsal dayanışmayı teşvik eden projeler hayata geçirmiştir. Bu girişimler, bireylerin sadece ekonomik sisteme entegrasyonunu sağlamakla kalmamış, aynı zamanda topluluk dayanıklılığını artırarak sosyal adaleti destekleyen çözümler sunmuştur (Akyıldız, 2020).

Sosyal Hizmet Eğitimi ve Gelecek Perspektifleri

21. yüzyılın ilk çeyreği, eğitim teknolojilerinin hızla gelişmesi ve dijitalleşmenin sosyal hizmet eğitimine entegrasyonu ile belirgin bir dönüşüm sürecine tanıklık etmiştir. Geleneksel olarak insan odaklı bir disiplin olan sosyal hizmet eğitimi, bu dijital dönüşüm süreci ile yenilikçi yaklaşımlar ve çağdaş eğitim modelleri aracılığıyla yeniden biçimlenmektedir. Çevrimiçi eğitim platformları, sosyal hizmet öğrencilerinin teorik bilgi edinimlerini desteklemek ve eğitim süreçlerini zenginleştirmek amacıyla yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu platformlar, eğitime erişimi arttırarak öğrencilerin bireysel öğrenme deneyimlerini desteklerken, eğitim materyallerine daha esnek ve kapsamlı bir erişim sağlamaktadır (Dali ve Caidi, 2023).

Teknolojinin eğitim sürecine entegrasyonu, sadece teorik bilgi edinimi ile sınırlı kalmayıp sanal gerçeklik uygulamaları, yapay zekâ destekli analiz araçları ve dijital simülasyonlar gibi yenilikçi çözümlerle pratik becerilerin geliştirilmesine de katkı sağlamaktadır. Bu teknolojiler, henüz beta aşamasında olup geliştirme süreci devam etse de öğrencilerin karmaşık vaka analizleri yapmalarına, yapay zekâ destekli öneri sistemleri aracılığıyla daha etkili karar verme stratejileri geliştirmelerine ve simüle edilmiş pratik ortamlarda deneyim kazanmalarına imkân tanımaktadır. Ancak, bu yeniliklerin sosyal hizmet eğitim programlarına tam entegrasyonunun

henüz yeterince yaygın olmadığı ve uygulama aşamasında zorluklar yaşandığı belirtilmektedir (Garrett, 2021; Ruiz-Ortega, Ricoy-Cano, García-Domingo ve Fuente-Robles, 2024).

Dijital dönüşümle birlikte sosyal hizmet eğitiminde öne çıkan yeni beceriler de dikkat çekmektedir. Veri analitiği, dijital okuryazarlık ve kültürel yetkinlik gibi alanlardaki uzmanlıklar, modern sosyal çalışmacıların yetkinliklerini artırmak için vazgeçilmez hale gelmiştir. Sosyal çalışmacıların birey ve toplulukların karmaşık sosyal sorunlarını daha etkin bir şekilde ele alabilmeleri için bu yeni becerilere hâkim olmaları kritik önem taşımaktadır. Dijital okuryazarlık becerilerinin artması, sosyal çalışmacıların dijital ortamları daha etkili kullanarak müracaatçılarıyla iletişiminden veri toplama ve analizine kadar geniş bir yelpazede yetkinlik kazanmalarına imkân sağlamaktadır (Yıldırım, Abukan, Öztürk ve Eker, 2020).

Sonuç ve Öneriler

21. yüzyılın ilk çeyreği, sosyal hizmet mesleğinin hem teorik çerçevesinde hem de pratik uygulamalarında köklü dönüşümlere sahne olmuştur. Küreselleşmenin hız kazanması, dijitalleşmenin hayatın her alanına nüfuz etmesi, çevresel krizlerin derinleşmesi ve ekonomik eşitsizliklerin giderek artması, sosyal hizmetin müdahale alanlarını ve yöntemlerini yeniden şekillendirmiştir. Bu süreçte, sosyal hizmetin sadece mevcut sosyal sorunlara yanıt veren bir meslek olmaktan çıkıp, proaktif ve dönüştürücü bir aktör haline gelmesi gerektiği açıkça görülmektedir. Geleneksel yaklaşımlar, hızla değişen toplumsal dinamiklere cevap vermekte yetersiz kalırken yenilikçi uygulamalar ve disiplinler arası iş birlikleri ön plana çıkmaktadır.

Sosyal hizmetin dönüşümünde en belirgin etkenlerden biri, dijitalleşmenin hizmet sunumuna entegrasyonu olmuştur. Dijital sosyal hizmet uygulamaları, hizmetlerin daha geniş kesimlere ulaşmasını sağlarken, dijital eşitsizlik ve mahremiyet gibi yeni etik sorunları da beraberinde getirmiştir. Sosyal çalışmacıların, dijital becerilerini geliştirmesi ve dijital teknolojileri etik ilkeler çerçevesinde kullanması, gelecekte mesleğin etkili bir şekilde icra edilmesi için kaçınılmazdır. Ancak burada temel sorun, dijitalleşmenin sosyal hizmet mesleğinde yalnızca bir araç mı yoksa bir paradigma değişimi mi olduğudur. Dijital teknolojilerin, sosyal hizmetin geleneksel insancıl ve yüz yüze etkileşime dayalı doğasını nasıl etkilediği ve dönüştürdüğü daha fazla tartışılmalıdır.

Küreselleşmenin ivme kazanması, göç olgusunu ve çok kültürlü toplumların ihtiyaçlarını sosyal hizmetin en kritik çalışma alanlarından biri haline getirmiştir. Farklı kültürel geçmişlere sahip birey ve topluluklarla çalışmak, sosyal çalışmacıların kültürel duyarlılıklarını artırmalarını ve çok kültürlü perspektifleri içselleştirmelerini gerektirmektedir. Göçmenler ve mülteciler için geliştirilen sosyal politikaların, kültürel farklılıkları göz ardı eden standartlaştırılmış yaklaşımlarla değil, esnek ve bireyselleştirilmiş müdahalelerle biçimlendirilmesi önem arz etmektedir. Ayrıca, sosyal hizmetin sadece yerel ölçekte değil, küresel adalet perspektifiyle de ele alınması, uluslararası iş birliklerinin güçlendirilmesi ve sınır aşan sorunlara yönelik bütüncül çözümler üretilmesi gerekmektedir.

İklim değişikliği ve çevresel krizler, sosyal hizmeti doğrudan etkileyen bir başka alan haline gelmiştir. Doğal afetler, iklim göçleri ve çevresel adaletsizlikler, kırılgan grupları daha fazla

etkileyerek sosyal hizmetin müdahale alanlarını genişletmiştir. Yeşil sosyal hizmet yaklaşımları, çevresel sürdürülebilirliği ve ekososyal adaleti mesleğin merkezine taşımayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda, sosyal çalışmacılar çevre odaklı politikalar geliştirmede, toplumsal farkındalığı artırmada ve ekolojik adaleti sağlamada daha etkin roller üstlenmelidir. İklim adaleti, yalnızca çevresel bir mesele olarak değil, aynı zamanda sosyal adaletin ayrılmaz bir parçası olarak ele alınmalıdır.

Sağlık ve sosyal hizmetin kesişim noktaları da giderek daha fazla önem kazanmıştır. COVID-19 pandemisi, sosyal hizmet mesleğinin sağlık hizmetleriyle entegrasyonunun ne kadar kritik olduğunu ortaya koymuştur. Zihinsel sağlık, yaşlanma, kronik hastalıklar ve bağımlılıkla mücadelede sosyal hizmetin rolü genişlemektedir. Toplum temelli sağlık hizmetlerinin geliştirilmesi, sosyal hizmetin sağlık politikalarındaki etkisini artıracak ve bireylerin sağlıklı yaşam hakkına erişimini güçlendirecektir. Pandemi sonrası dönemde, psikososyal destek hizmetlerinin yaygınlaştırılması ve sağlık sistemine entegre edilmesi, sosyal hizmetin gelecekteki rolü açısından hayati önem taşımaktadır.

Ekonomik eşitsizlikler ve yoksulluk, sosyal hizmetin tarihsel olarak en temel çalışma alanlarından biri olmaya devam etmektedir. Ancak, günümüzde bu sorunların boyutları değişmiş, gelir dağılımındaki adaletsizlikler derinleşmiş ve sosyal yardımların sürdürülebilirliği tartışmalı hale gelmiştir. Geleneksel sosyal yardım programlarının ötesinde, güçlendirme temelli ve kapsayıcı politikalar geliştirilmelidir. İşsizlik, barınma sorunları ve finansal güvencesizlik gibi meseleler, bireylerin yalnızca ekonomik değil, psikososyal refahlarını da olumsuz etkilemektedir. Sosyal hizmetin bu alandaki rolü, bireyleri sadece yardım almakla sınırlı bırakmayıp, ekonomik ve sosyal yaşamda aktif bireyler haline getirecek mekanizmalar geliştirmek olmalıdır.

Sosyal hizmet eğitimi de bu dönüşüm sürecinden doğrudan etkilenmektedir. Geleceğin sosyal çalışmacıları, teknolojik araçları etkin kullanabilmeli, kültürel duyarlılık geliştirmeli ve disiplinler arası bakış açıları kazanmalıdır. Eğitim programlarının güncellenmesi, saha uygulamalarının artırılması ve yenilikçi öğrenme yöntemlerinin benimsenmesi gerekmektedir. Ayrıca, dijitalleşen dünyada etik karar verme süreçleri de giderek karmaşık hale geldiğinden, sosyal hizmet eğitiminin etik boyutu güçlendirilmelidir.

Bütün bu değişimler, sosyal hizmetin hem reaktif hem de proaktif bir meslek olması gerektiğini ortaya koymaktadır. Gelecekte sosyal çalışmacılar, sosyal sorunlara müdahale eden profesyoneller olmanın ötesinde, dönüşüm süreçlerini yönlendiren ve toplumsal değişimi tetikleyen aktörler hâline gelmelidir. Dijitalleşme, küreselleşme, çevresel sürdürülebilirlik, sağlık hizmetleriyle entegrasyon, ekonomik adalet ve eğitimde yenilikçi yaklaşımlar, sosyal hizmetin gelecekteki yönelimlerini belirleyen temel eksenlerinden olması beklenmektedir.

Kaynakça

Abel, G. J., Brottrager, M., Cuaresma, J. C., ve Muttarak, R. (2019). Climate, Conflict and Forced Migration. *Global environmental change*, 54, 239-249.

- Afzal, A., Khan, S., Daud, S., Ahmad, Z., ve Butt, A. (2023). Addressing the Digital Divide: Access and Use of Technology in Education. *Journal of Social Sciences Review*, 3(2), 883-895.
- Akbaş, E. (2019). Sosyal Hizmetin Revize Edilen Küresel Tanımının Gösterdikleri: Paradigma Değişimi. *Social Sciences*, 14(5), 1945-1956.
- Akyıldız, Y. (2020). İşsizlere Yönelik İstihdam Hizmetlerinin Sosyal Hizmet Açısından İncelenmesi: İşkur Örneği. Ed: Hilal, E. Türkiye’de Kalkınma, İşgücü Ve Demokrasi (23-56). In: Iksad Publications.
- Birinci, M. (2023). Dijitalleşme Ve Sosyal Hizmet: Sosyal Hizmet Yönetiminde Dijitalleşme. *Çekmece Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(22), 1-28.
- Boetto, H., Moorhead, B., ve Bell, K. (2014). Broadening the ‘Environment’ in Social Work: Impacts of a Study Abroad Program. *Critical Social Work*, 15(1).
- Breen, K., Greig, M., ve Wu, H. (2023). Learning Green Social Work in Global Disaster Contexts: A Case Study Approach. *Social Sciences*, 12(5), 288.
- Dali, K., ve Caidi, N. (2023). Social Work Education for the Digital Age: Insight from Information Science. *Social Work Education*, 42(5), 663-693.
- Dominelli, L. (2012). Green Social Work: From Environmental Crises to Environmental Justice. In: Oxford University Press.
- Dominelli, L. (2013). Environmental Justice at the Heart of Social Work Practice: Greening the Profession. *International Journal of Social Welfare*, 22(4), 431-439.
- Fernando, N., ve Ranasinghe, P. (2023). Integration of Artificial Intelligence in Social Work: Opportunities, Challenges, and Considerations. *Journal of Computational Social Dynamics*, 8(9), 13-24.
- Garrett, P. M. (2021). *Dissenting Social Work: Critical Theory, Resistance and Pandemic*. Routledge.
- Gazzola, M., ve Malloy, T. (2006). The Aspect of Culture in the Social Inclusion of Ethnic Minorities: Evaluation of the Impact of Inclusion Policies under the Open Method of Co-Ordination: Assessing the Cultural Policies of Six Member States of the European Union.
- Gbadamosi, O. A., ve Ajewumi, O. E. (2024). Telehealth and Digital Platforms in Social Work: Enhancing Client Access and Care Delivery. *International Journal of Research Publication and Reviews*, 5(9), 3216-3230.
- Gencer, T. E., ve Aktan, M. C. (2021). Dijitalleşen Çağda Ve Toplumda Değişen İhtiyaçlar Ve Sorunlar: E-Sosyal Hizmet (Sosyal Hizmet 2.0) Gereksinimi. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 32(3), 1143-1175.
- Güldalı, P. Ş., ve Buz, S. (2021). Küreselleşme, Hareketlilik Ve Sosyal Hizmet: “Düzensiz” Göç Ve Ulus Ötesi Sosyal Hizmet Uygulaması. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23(2), 699-722.
- Günel, E. (2021). Sosyal Hizmet Perspektifinden İnternet Bağımlılığı Üzerine Bir Gözden Geçirme. *Karabük Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 1(1), 18-27.
- Güzel, B., ve Buz, S. (2019). “Yeşil” Yoksulluk, Çevresel Adalet Ve Sosyal Hizmet. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 30(3), 1052-1069.

- Ife, J. (2013). *Community Development in an Uncertain World*. Cambridge University Press.
- IPCC. (2022). *Climate Change 2022: Impacts, Adaptation, and Vulnerability* (Intergovernmental Panel on Climate Change, Issue).
- Kalaycı, S., ve Erkoç, B. (2023). Yaşlılarda Yalnızlık Algısının Sosyal Hizmet Perspektifi ile İncelenmesi. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 23(61), 787-806.
- Kan, İ., ve Köroğlu, C. Z. (2022). Çokkültürcü Sosyal Hizmet Perspektifinden Afgan Gençlerin Kültürel Sorunları: Uşak İli Örneği. *Sosyal Politika ve Sosyal Hizmet Çalışmaları Dergisi*, 3(1), 40-65.
- Karkın, V., ve Kara, A. (2023). Suriyeli Göçünün Göçmenlere Ev Sahipliği Yapan Ülkelere Etkileri Ve Uluslararası Örgütlerin Göçü Önleme Politikaları. *Dünya Multidisipliner Araştırmalar Dergisi*, 6(2), 112-135.
- Litchfield, I., Shukla, D., ve Greenfield, S. (2021). Impact of Covid-19 on the Digital Divide: A Rapid Review. *BMJ open*, 11(10), e053440.
- Lofti, S., ve Başcılar, M. (2017). Travma Sonrası Stres Bozukluğu Ve Sosyal Hizmet. *IGUSABDER*, 3, 275-286.
- Mishna, F., Milne, E., Bogo, M., ve Pereira, L. F. (2021). Responding to Covid-19: New Trends in Social Workers' Use of Information and Communication Technology. *Clinical Social Work Journal*, 49, 484-494.
- Ojong, N. (2023). Social and Solidarity Economy. In *Handbook on Alternative Global Development* (pp. 273-288). Edward Elgar Publishing.
- Örk, E. K., Özkul, M., ve Akçay, S. (2021). Covid-19 Pandemisinin Sosyal Hizmet Uzmanları Ve Sosyal Hizmet Uygulamalarına Yansımaları. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 23-45.
- Özçelik, E. (2020). Afetlerde Sosyal Hizmetler. *Afet ve Risk Dergisi*, 3(1), 46-55.
- Özçelik, P. K. (2013). Neoliberal Küresleşme Süreci Ve Yoksulluk. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 5(2), 417-431.
- Özkan, A. O., Arıcı, A., ve Artan, T. (2023). *Sosyal Hizmet Süpervizyonu*. İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Yayınevi.
- Pellow, D. N. (2017). *What Is Critical Environmental Justice?* John Wiley & Sons.
- Ramos, A. A. (2023). Considerations in Designing Trauma-Focused Interventions for Displaced Afghan Women. *Frontiers in Global Women's Health*, 3, 893957.
- Ruiz-Ortega, D., Ricoy-Cano, A. J., García-Domingo, M., ve Fuente-Robles, Y. M. d. I. (2024). Learning through Simulation: A Systematic Literature Review of the Use of Virtual Reality and Augmented Reality in Social Work Education. *International Social Work*, 67(4), 1059-1074.
- Saar-Heiman, Y., Nahari, M., ve Krumer-Nevo, M. (2023). Critical Social Work in Public Social Services: Poverty-Aware Organizational Practices. *Journal of Social Work*, 23(3), 503-521.
- Sanders, C. K., ve Scanlon, E. (2021). The Digital Divide Is a Human Rights Issue: Advancing Social Inclusion through Social Work Advocacy. *Journal of human rights and social work*, 6(2), 130-143.

- Santos, E. H. M., Mendes, R. d. O., Oliveira, A. F. P., ve Lopes, F. A. S. d. M. (2024). The Impact of Technology on Brazilian Social Work: Potentials and Challenges in Ethical and Socio-Educational Intervention. *Critical and Radical Social Work*, 1-18.
- Stoumpos, A. I., Kitsios, F., ve Talias, M. A. (2023). Digital Transformation in Healthcare: Technology Acceptance and Its Applications. *International journal of environmental research and public health*, 20(4), 3407.
- Sun, X., ve Li, X. (2023). Aging and Chronic Disease: Public Health Challenge and Education Reform. In (Vol. 11, pp. 1175898): Frontiers Media SA.
- Tadic, V., Ashcroft, R., Brown, J. B., ve Dahrouge, S. (2020). The Role of Social Workers in Interprofessional Primary Healthcare Teams. *Healthcare Policy*, 16(1), 27.
- Topgül, S., ve Beytaş, O. (2022). İklim Mültecileri Ve Sosyal Hizmet: Kriz Mi Fırsat Mı? *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 33(2), 687-705.
- Ugwoji, C. (2022). The Relationship between Developmental Social Work, Poverty Alleviation, and Sustainable Development in Nigeria: Issues, Challenges, and Opportunities. *Microfinance and sustainable development in Africa*, 279-305.
- Uysal, M., ve Köroğlu, M. A. (2024). Siber Suçlarla Mücadelede Sosyal Hizmet. *Bilgi Sosyal Bilimler Dergisi*, 26(1), 1-22.
- Uzunaslano, Ş., ve Çıfci, E. G. (2019). Sosyal Hizmet Uygulamalarında Kültürel Yetkinliğı Geliştirmenin Önemi. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 30(1), 213-230.
- Yıldırım, F., Abukan, B., Öztürk, H., ve Eker, H. (2020). Sosyal Hizmette Teknoloji Kullanımı Ve Sosyal Hizmet Uzmanlarının Dijital Yapabilirlikleri: Covid-19 Salgını Odağında Bir Değerlendirme.